

מכתבים

ענק, ברנשטיין — עילוי, בן-דוד — ענק מדיני.
לאור כל זה ברור שאדם: קומוניסטים, אימפררי-
אליסטים, כנענים, אנטי דתיים, אבולוציונרים, רב-
לוציונרים, — בקיצור כל מי שרוצה ליהם לכה
דעות יכול למוצא לכך אסמכתא עתונתם. אכן
הפכתם לעתונת של כלל הציבור.
עליכם לקבוע מי הוא הציבור הקוראים שלכם.
לא יתכן שאוהדי סטאלין ואוהדי צ'אוק'ביץ'
יבואו על סיפוקם בהציעם כאותו עיתון. אתם
נאים באוביקטיביותכם. אני אומר: במאה העשרים
זה מנוח להיות אוביקטיבי.

אברהם כהן, חיפה
העולם הזה מוכן להיות מנוחן, ימשיך
להיות אוביקטיבי.

ישוב חררה

לאחר בקור חבר המערכת שלכם אצלי, חשבתי
כי חדרתם לאמת, (וכי) בשבועותכם לא יסורסמו
בדברים בלתי נכונים. כנראה טעיתי. רשימתכם על
פרשת עריות חדרה (העולם הזה 788) לא היתה
מדויקת. לא השכלתם כנראה בהסברות לשאלותיכם.
אי לכך ארשה לעצמי להעיר כמה הערות:
הריועה כי חלק מתפקידי הועבר לאחר מסגני
אין בה כל אמת. על יסוד פניות מצדו נבחר סגן
שני בעתירה, אבל רק להציינו עבודה. מבחינה
רשמית לא הועברו לסגן זה שום סמכויות שלי,
ובאות תוכלו להיחזק מתוך עצם העובדה ש-
בחיזתו נעשתה לפי כשתי, לא עתה, ככתב, של
קול מלכתי או בקורת נגדי.
צר לי לציינו שהמחשבות וההוכחות שהבאתי בסגן-
כם, כעצמם כי, נעשו זיופים בדיעתו המלאה של
ראש העיר". הבאתי בסגןכם את עדותו, ככתב, של
נזכר העיריה (שהכריז כי) התשלומים נעשו על
ידו ללא התענות אתי.

יירבו ניסו לכיים חקירה משפטית אולם לא
הצלחתי. העובדות נחקרו על ידי מבקר המדינה
ותוציג המספטי. אף לא אחד מהם יחזק לי כל
אממח.

איני יודע על מקרים רבים של התעללות בלתי
מרוסנת בעסקי צבאי כמו במקרה זה.

דוד ברמן, ראש העיר, חדרה
העולם הזה חקר את כל הצדדים, חקרן
שנית, סבור שלאור העדויות הקיימות מסק'
נותי הגיוניות והגונות.

חזירי היומה הפרטית

האין זו שערוריה, שגורל חזירים (העולם הזה
791) מותר רק בהתייחסות הפרטית ואסור על אדי-
מות הקרן הקיימת? זוהי דוומה בולטת של סכיה
דתית, הכללת סעיפים דתיים מסורתיים אלה בתקי-
נות ומקור מתימה מעמידה בעיה מצפונית בסני כל
אחר מן התורמים של קרן זו, השוללים התבולות
רוחנית ורואים בגידול חזירים דרך מועילה לשי-
פור מצב המזון.

ד"ר א. זק, תל-אביב

ראש השנה?

הייתי מציע לעתונכם לברר פעם את הבעיה הז'
אם האחד בינואר או א' בשבט? הוא ראש השנה
בשילוב מוכרית האנשים במדינה.
בילל האחד בינואר מלאו רוחות תל-אביב חור'
גנים אשר שמחו בראש השנה הנוצרי, רק מע'
טים מתנונים אלה היו נוכרים, רובם היו יהודים,
בהלכם אפילו יהודים טובים.
עלדה היא כי לפני מרכית התושבים התאריך
החורב והיוותו להם הוא האדוני. רבים אי'
נס יודעים כלל מהו התאריך העברי.
אולי כראי להסיק את המסקנות ולבטל בכלל
את הלוח העברי ואת ראש השנה היהודית?

איסר כהן, ירושלים

מסיות

השתוממתי כשגודע לי שיש כאן בארץ אנשים
רבים הסובלים מסמיות מיניות. עד לכשניו קראתי
על כך רק בספרים. גלית לתמהוני כי ננועים
בזה אפילו כמה מחברי הקרובים.
הייתי רוצה לדעת משהו על בעיה זו, שנראית
מנוח בעיני.

יהודה גולן, תל אביב

אבל לא בעיני מערכת העולם הזה, החוקרת
את הבעיה, תפרט את תוצאות החקירה.

ישראלים בנכר

מאמרכם על העירקים באמריקה (העולם הזה
788) אינו מציאותי. במשטרה אינה דורשת אחי'
דעוויקים. שוחות עם כמה מהם. באמריקה אין
סוד משטרה, זה המדינה והפושטת ביותר שראי'
תי. אין צורך בכל תעודה והמשטרה לא תפע'
באדם אם לא עשה רע.

ז. הלפמן, ברוקס, ניו-יורק

כרמים ראשון

קראתי את מאמרכם על הטיסה הקרובה לירח
(העולם הזה 792). בעזרת העולם הזה נמאס עלי'
העולם הזה. נא לשמור לי כרמים לטיסה הרא'
שונה.

שלמה הררי, חיפה

למה הלכבוש? למה לא הלליפה?

ישראל גרוסמן, ירושלים
יתכן שיבואו ימים והללישים (שלא להלכיר
הללישות) מזוינים בהלליורים, ויטו בהלליות מי
בסיס-הלל אחד למשנהו, יעקרו כמה כוכבים, יצורו
כמה שמחות חדשות ובכלל ישמחו את החלל
בצורה נבונה ומתוכננת. עד אז אני אסתפק ברע'
יון הטרור-הללי המיושן של סטאל, כי קיים איזה
אלוהים חסר הלכבוש, המסדר את הענינים בצורה
די בלתי-מדעית.

מרדכי נדיר, תל-אביב

הצואר והמוסקטירים

שמחתי לקרוא בהעולם הזה (792) ששלושים
מוסקטירים של קרומכל הפסו בשעתו בצוארו'
של הספיקר בפולמנט הכרזים והשוליים אותו.
חוצה. נא למסור את הפרטים והבאים: (א) מה
היה ארכו של הצואר? (ב) אם היה בו מקום
לכל השלושים?

יהודית גלמן, טבריה

יש להניח שרק מוסקטיר-טוראי אחד טיפל
בצואר בפועל, בעוד שהשאר מדרגת רב'
מוסקטיר ומעלה, נתנו פקודות,
הנוער והאופנה

כחבר תנועת-נוער אני מודיע שאחלף לקנות את
עתונכם אם יופיעו כל המונות ומאמרים ראשיים
על נושאים כמו שמלות מפוארות (העולם הזה
791).

אני מבין שכדי להיות בלתי-חלוצים אתם נאלצים
לכתוב על נושאים אשר יענינו סגני אנשים שונים,
אם איני, מבין כיצד עתון הלהט בשחיתות יכול
לכתוב בציניות על שמלות ותלבושות אשר נקנו
בוראי בשוחר.

עמנואל פרידמן, תל-אביב

העולם הזה אינו יכול להתעלם מקיומם של
האופנה, הקדיש לה מקום לכלל נושא אחר
בעל חשיבות לחלק גדול מהקוראים.

כבוד דחללים

תן חן על רשימתכם אחד הנדורים (העולם הזה
791) הנכם היחידים המקדושים מקום מכובד לזכרם
של אלה שנפלו על מנחת המולדת.

יהודית, אחות אחד החללים, יפו

עובדות ואמת

אנו קוראים בבקיעות את עתונכם ונדגים מקרי'
אחד במרחק רב בארצנו.

בדרך כלל משתדלים אתם לרשק אך לא תמיד
בהצלחה. בהעולם הזה (787) קראנו בתמיחה ש'
היתה זו (הפצצה האטומית) המהפכה הגדולה
ביותר בתולדות העולם, מאז המציא נירן נרמני
אלמני כשם ברטולר שאולין, במקרה, את אבק
השרפה."

שארץ אינו אלמני. המצאת אבק השרפה מיו'
חסת לו עקב העובדה שהוא יצחק את תותחי הכרזים.
זה הראשונים בנציה. באותה מידת כשחון מיד'
סים המצאה זו ל: רונר' בקון, נירן אנגלי.
אלכסנדר הגדול, נירן משווייץ: מרקו פולו, אשר
יש טוענים כי הכיאו את אבק השרפה ססין.
על כל פנים עובדה היא כי הסנינים היו הרא'
שונים שהשתמשו באבק השרפה עוד במאה ה'
ראשונה לספירת הנוצרים. הראשונים אשר השי'
משו בו למטרות הרס — האנגלים, בקרב כרסי,
בשנת 1846.

סמל אמיל ירוחם, סמל חיים פרימן, בית הספר של הצי הצרפתי, למרן — פולניק, צרפת,

אתם בדרך כלל נאמנים לעובדות ומביאים את
דיועות כפי שפרו. אבל אינכם חוששים מנסוחה
בצורה הנראית לכם, והסובמת, לדעת, אביא כמה
דוגמות:

אם אתם, בכל יתר קלומנים מקבלים את העוב'
דה כי גרפה דעתו של ארן גרין (העולם הזה 800).
אתם רק מוסיפים הערה — "באופן זמני".
העולם הזה (784) היה קולע ומענין. הראיתם
על סטאלין באור חיובי. הוא צדק בנבואותיו
בעבר וללא ספק גם בעתיד.

באותה מידה בה צדק סטאלין איראתם גם את
אמריקה (העולם הזה 783). נוצר רושם כאילו
אותה היתה האמריקאית הוא הכריז ביותר.
אותו דבר חל על יצחק שדה: לדעתכם היא

העורך הראשי:
מורי מבני
ראש המערכת:
שלום כח

העולם הזה

עורך הכיתוב:
מיכאל אלמן (זמני)
הכתב הראשי:
יהודה נכאי

השבועון המצויר לאינפורמציה

חוב גליסון 8. תל-אביב
(ליד תיאורו "א ה")
ת.ד. 186. טל. (זמני) 64785
פען למברקים: "עולםספר"
משרד המערכת בירושלים.
חוב דור הפלך (יוליאנו).
פוז משרד הפער.

עורך התבנית:
דוש
הצלם הראשי:
פול גולדמן

עורכי מדורים:

מיכאל אלמן, יחיאל בשן, ניצח נבי, ירוחם נכע, תמר תרמור,
מרצה גרובנר, רפאל חייט, אוסקר טאובר, פיליס טיארי,
צבי שש.

ראש-מערכת, ירושלים:

מ"מ ראש-מערכת, חיפה:
גמל ריבון

סופרי-חוק:

מונטי גייקובס, נבריאל דנון, יצחק המאירי, שמואל מירון
המולי: העולם הזה בע"מ, דפוס ישראל, תל-אביב

מי הייתי אחד מאלפים שראו בארגוני-הפעולה
את ההגשמה של רעיונותיהם — תחילה בהגנה
ובצא"ל, אחר כך גם בפלמ"ח ובלח"י. עסקנו,
בצורה זו או אחרת, בטורר. אולם איש מאתנו
לא אהב את הטרור לשמו. מעולם לא היה
סימפטי בעינינו. ראינו בו רק את אחת הורר'
עות להגשמת אידאל בונה ויוצר — האידאל
של המדינה העצמאית. גישתנו לא היתה שונה
ביסודה מגישתם של חברינו, שראו את הדרך
הנכונה ביציאה להתיישבות או במעשי-יציאה
אחרים.

עד היום פתוחה השאלה, באיזו מידה
קידשה המטרה באמת את האמצעים (שאלה
שגרמה במרוצת הימים לפרישת רבים מאתנו
מארגוני-הפעולה או לקפיצה מאחד לשני).
אולם דבר אחד אינו מוטל בספק: היתה
מטרה.

ואילו האסון של היום הוא כי צעירים הול'
כים לטרור לא כדי להגשים מטרה, אלא
מפני שאין להם מטרה. וזו התכונה ההופכת
את המעשים הבוים כשלעצמם למגעלים
עוד יותר.

ישנו במעשים אלה משהו המעיד על נחיי'
תות, על חוסר כוח גבראי. אין זו אופוזיציה
עקרה, אלא אופוזיציה של עקרלת. צעירים
הדוחים את המשטר הכללי, אך אינם מסוגלים
ליצור בלבם שום משטר חדש, שום רעיון
חדש, שום אידאל חדש, שום דרך-הגשמה
חדשה, הם הפונים מטבע למבוי סתום זה
של מעשים חסרי תכלית, חסרי אומץ-לב.

אין זו תופעה של בודדים. בתודשים האחר'
רוגים, מאז ספיל עתון זה בתופעות השחר'
תות, פנו אלי כמה בקצות של צעירים, הול'
יעצו אתי על דרך מעשית למלחמה בשחיתות.
כמעט לכולם היתה משותפת תכונה זו: לא
היתה להם כל נטיה לבקש את השרשים הרור'
ניים, לנתח את הסיבות הציבוריות להתנוונות.
במקום זה השתכרו והשתעשעו בפתרונות-
סרק חסרי תועלת. הם רצו לזרוק פצצות.
להכות מיהו. אתודים פיתחו אפילו רעיון
מאקיאבלי: למחוס כסף מן האשמים בשחיי'
תות כדי לממן בו את הפעולה נגד השחיתות.

כשתוארה להם הדרך האמיתית, הארוכה וה'
סבלנית, של מלחמה צבורית חיובית, המצ'
ריכה קורבנות אמיתיים משך חודשים רבים,
נעלמו חיש מהר.

קשה לדעת מה בדיוק רוצים הצעירים שהכ'
ריוו מלחמת קודש נגד העולם הזה. אולם הם
חלק של החי זה. לכן מעשיהם כה מכווערים,
כה חסרי אבירות, כמו הנסיון שעשה, באחד
הלילות השבוע, לגנוב את הגיפ של צלמנו,
פול גולדמן, שיצא זה עתה מבית חולים אחרי
גיתות קשה. בתסיון נכשל מפני שהגיפ היה
מצויד במתקן שחרן מיוחד, והמבצעים הסי'
תפקו בחיתוך הצמיגים.

העולם הזה איננו דבר המורכב ממשרד,
נכסים ומכוניות. אפשר להרוס את כל אשר
מבלי לפגוע במאומה בעתון. כי עתון הוא
בראש וראשונה תופעה רוחנית, דבר הקיים
בלב עורכיו. תופעה רוחנית אין להגרה אלא
באמצעי הרוח. אולם לשם כך דרוש כוח גדול
כלשהי. מעשה גניבה ואצבעות גיליניס אינם
תחליף לו.

בכל זאת הייתי מבקש טובה פרטית מ'
מבצעי המעשים. הייתי רוצה להבין מדוע
הם עושים את אשר הם עושים.
הנה הזמנתי אליהם: אני מוכן להתראות
אתם פנים אל פנים, יחידי, בלתי-מזויני, כי
מקום ובמועד שהם עצמם יקבעו אותו, לשם
שיחה רעיונית. אני נותן בזה מילת-כבוד שלא
אשתמש בפנישה לשם טמינת מלכודת.

אני ממתיך להודעה טלפונית. אם יש דם
לצד השני.

לוי יצ'ר

זהו מאמר פרידה לגיפ.

התאהבתי בגיפ ביוני 1948. הוא סימל
בעיני את רעות הנוער העברי. לעומת כיתת'
הרגלים, שהיתה מורכבת מתשעה אנשים, כלל
צוות הגיפ ארבעה בלבד. הגיפ בא, פעל והסי'
תלק במהירות הבזק. משך דקות ספורות דח'
תניות של מכת-האש או ההתסערות, היו אר'
בעת האנשים כגוף אחד. שונה, פיקד, ירה
ושמר על הקשר בעת ובציונה אחת.

לו נתערערה חברת הגיפ במידה הקלה ביו'
תר, היה פשר הדבר פסקדין מות לכל יוש'
ביו. כל זה היה נכון גם לגבי כיתת-הרגלים.
אולם בגיפ היה הכל חד, ברור, החלטי יותר.
לקראת סוף המלחמה, עת הפכתי מספק
כיתה, ירדתי מן הגיפ, נזקקתי שוב לרגלי.

אולם התי הגיפ נשאר מול עיני רוחי כאידי'
אל, כסמל למשהו גדול ונצחי שלא ידענו להג'
דיר אותו בדיוק. ובאותם הלילות המלנכוליים,
בשוכבנו תחת יריעות רטובות על משלטים
בשומים, בהם נולד העולם הזה, קיוונו שיעלה
בידנו, איך שהוא, לשמור על משהו מן הרוח
הזאת.

הגיפ בו ישבתי אנוכי, ומי שמכנה היום
כראש המערכת של עתון זה, לא היה שונה
מעשרות גיפים אחרים, אשר שימשו באותם
הימים סוס, טנק, אניית-מלחמה ובית לחילים
אפורים. אולם הוא היה שלנו. תקוותו להיות
היתה מותנית בעבודתו המופלאה של המנוע
השקט, ומשך הזמן השתרשה בלבנו אמונה
בלתי-גיונית במכשיר-מכת זה, כאילו היה
בעל חי, בעל גשמה.

היו בו כל מיני סימנים קטנים שנחרתו ב'
לבנו. הבולט שבהם היה חור קטן בין שני
המושבים הקדמיים, מזכרת למוקש עליו עלה
הגיפ פעם. עוד לפני שהגיע אלינו.

לאחר שהשתחררתי, ולאחר שהצבא מכר
את הגיפים הישנים שכבר סיימו את תפקידם,
היתה לי תקוה מוררה, שיעלה בדי למוצא
שוב את הגיפ "שלנו" ולרכשו. עד היום איני
יודע בדיוק אם הצלחתי בכך. קניתי גיפ,
היה לו חור של מוקש בין שני המושבים
הקדמיים.

אולי היתה זאת רק אשליה. אולם תמיד
האמנתי שזהו אותו הגיפ. רציתי לראות בכך
דבר סמלי, דבר שסימל, בתנאים חדשים, את
המשך התפקיד: שמירה על רוח החבראי של
או, זו החבראי ששנאה את הרקבון המפלגתי
ואת התנוונות העורף, בזה למליצות נבובות,
אך כיכדה, בצורה מוסיוית ומבושית, את
הציוני הפנימי ששלח, בשעתו, אנשים לגובה.

בלב כלונס, החזורים, כירסם החשש שמהו
איננו בסדר ברור שגדל אחרינו, הדור שלאחר
המלחמה. הוא לא גדל על ברכי הציוני המוח'
לט. עולמו היה חסר אידאליים. ומחוסר אי'
דואלים לא קמה בקרבו הרעות הגדולה של קו
החאקי.

לפני שבועיים נגנב הגיפ. הגנבים, אותם
אנשים שזרקו את הפצצה הטיפשית במשרדנו,
חשבו מן הסתם שהם ממלאים בצורה בזויה
זו — תפקיד לאומי חשוב. מבחינה חומרית
לא גרמו לנו נזק, כי הגיפ היה מבוסס. אולם
מבחינה סמלית פגעו, לפחות בעיני, במשהו
יקר מאד.

דווקא בכך היה מן האופייני.

ישנו בארץ גל של טרור. הוא החל עם
פצצת פנקס, נמשך במעשי פיצוץ, הצלה,
חבלה, וגניבה אחרים. הוא המעשה הראשון
והיחיד, עד כה, של דור אחר-מלחמתי זה.

מהו העולם הנשתי העומד מאחרי מעשים
חסרי-גדולה, חסרי-העני, חסרי-רעיון אלה?
כשהצטרפתי בגיל 14 לארגון הצבאי הלאר'